

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Terry Brooks
THE ELFSTONES OF SHANNARA

Copyright © 1982 by Terry Brooks

This translation published by arrangement with Ballantine Books, an imprint
of Random House, a division of Penguin Random House LLC

Translation Copyright © 2016 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-01606-2

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od
drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u
potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva
životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

HRONIKE
ŠANARE
VILOVNJAČKO KAMENJE ŠANARE
TERI BRUKS

Prevela Svetlana Babović

Beograd, 2016.

Kako se sjajna zora približavala, tamno noćno nebo lagano poče da bleđi na istoku, a Izabrani udoše u Vrtove života. Za to vreme vilovnjački grad Arborlon mirno je spavao, njegovi stanovnici još su bili ušuškani u toplinu i osamljenost mekih postelja. Ali za Izabrane dan je već počinjao. Njihove svećane bele odore toliko su bile dugačke da su se vukle po podu i blago lepršale na talasanju letnjeg povetarca dok su prolazili pored Crne straže, koja je stajala po strani usamljena i stroga, kao što straže stoje još od davnina ispred kapije od kovanog gvožđa koja se u velikom luku pružala uvis, ukrašena srebrnim gravurama i intarzijama od slonove kosti. Prolazili su brzo i samo su njihovi tihi glasovi i škripa sandala po stazi od oblutaka ometali tišinu novog dana, klizeći kroz tminu od senki borova pred njima.

Izabrani su bili čuvari Elkris, neobičnog i čudesnog drveta koje je stajalo u samom središtu Vrtova – drvo koje je, kako staro predanje kaže, služilo kao zaštita od iskonskog zla koje je vekovima ranije umalo uništilo Vilovnjake, ono zlo koje je proterano sa zemlje još i pre nego što je svanulo doba stare rase Čoveka. Tokom sveg tog vremena koje je potom usledilo, postojali su Izabrani, čiji je zadatak bio da se staraju o Elkris. Ta dužnost postala je tradicija koja se prenosila kroz pokolenja Vilovnjaka, tradicija službe do koje su Vilovnjaci držali kao do dugo priželjkivane časti i svećane dužnosti.

Ali, ipak, svećanost jedva da se nazirala u povorci koja je tog jutra prolazila kroz Vrtove. Prošlo je već dve stotine trideset dana u godini od njihovog službovanja i više nije bilo lako savladati sve one nove mlada-lache duhove koji su se u njima budili. Ono prvobitno osećanje strahopoštovanja prema odgovornosti koja im je dodeljena odavno je iščezlo i

izabrani Vilovnjaci sada su bili samo šestorica mladića na putu da izvrše svoj zadatak kao što su ga izvodili svakog dana od kada su izabrani, zadatak koji im je sada već postao star i uobičajen – njihova dužnost bila je da pozdrave drvo sa prvim dodirnom treperave svetlosti izlazećeg sunca.

Samo je Loren, najmlađi među Izabranima za ovu godinu, bio nekako neuobičajeno tih. Zaostajao je malo iza ostalih dok su koračali i nije učestvovao u njihovom bezbrižnom ćaskanju. Riđu glavu pognuo je u dubokoj koncentraciji, a na licu je imao mračan i namršten izraz. Toliko je bio obuzet nekim teškim mislima da nije ni bio svestan kako je buka ispred naglo utihnula, niti koraka koji su mu se približavali iza leđa, sve dok nije osetio ruku koja ga je dotakla po ramenu. Tada je naglo podigao zabrinuto lice i ugledao Džejsa kako ga pozdravlja.

„Šta je bilo, Lorene? Da nisi bolestan?“, upita Džejs. Zato što je bio nekoliko meseci stariji od ostalih, Džejs je među njima bio prihvaćen kao vođa Izabranih.

Loren odmahnu glavom, ali namršten izraz nije u potpunosti iščezao sa njegovog lica. „Dobro mi je.“

„Nešto te muči. Čitavo jutro preturaš nešto po glavi. Kad bolje razmislim, čini mi se da si bio prilično tih i sinoć.“ Džejs stavi ruku na njegovo rame i natera mlađanog Vilovnjaka da se suoči sa njim. „Hajde, izbaci to iz sebe. Niko ne očekuje da moraš obavljati svoju dužnost ako se ne osećaš dobro.“

Loren je oklevao, a zatim uzdahnu i klimnu glavom. „U redu. Radi se o Elkris. Juče, dok je sunce zalazilo, baš pred sam polazak, učinilo mi se da sam ugledao neke mrlje na njenim listovima. Izgledalo je kao da počinju da venu.“

„Kao da venu? Jesi li siguran? Ništa slično nikada se nije dogodilo sa Elkris – ili su nam bar uvek govorili da je tako“, reče Džejs podozrivo.

„Može biti i da sam pogrešio“, priznade Loren. „Već je počelo da se smrkava. Rekao sam sebi tada da je to sigurno samo zbog načina na koji senka pada na listove. Ali što više pokušavam da se prisetim kako je izgledalo, sve više sam ubeđen da je lišće počelo zaista da vene.“

Ostali su nešto uznemireno mrmljali, i jedan na kraju progovori. „Zato je Amberli kriva. Još ranije sam rekao da neće izaći na dobro kada za Izabranog odaberu devojkicu.“

„Bilo je i drugih devojkica među Izabranima, i ništa se loše nije dogodilo zbog toga“, pobunio se Loren. Amberli mu se oduvek sviđala. Sa

njom je bilo lako razgovarati, i pored toga što je bila unuka kralja Eventina Elesedila.

„U poslednjih pet stotina godina nije bilo devojke, Lorene“, uzvрати ovaj drugi.

„U redu, dosta je bilo“, Džejs prekinu njihovu raspravu. „Dogovorili smo se da nećemo pričati o Amberli. I vi to dobro znate.“ Na trenutak je stajao u tišini, razmišljajući o onome što mu je Loren maločas rekao. Na kraju je samo slegnuo ramenima. „Bila bi prava nesreća kada bi se šta dogodilo drvetu, naročito dok vi brinete o njemu. Ali, naposljetku, ništa ne traje večno.“

Loren je bio zapanjen. „Ali, Džejs, kada drvo oslabi, Zid koji preti će skončati, a Demoni zatočeni unutar njega biće slobodni...“

„Ti zaista veruješ u te stare priče, Lorene?“, nasmeja se Džejs.

Loren je piljio u starijeg Vilovnjaka. „Kako možeš da budeš Izabrani, a da *ne* veruješ?“

„Ne sećam se da me je iko pitao u šta verujem kada su me birali. Da li su tebe pilali?“

Loren odmahnu glavom. Kandidatima za takvu čast kao što je bila postati Izabrani nikada se ne postavljaju pitanja. Jednostavno ih dovedu pred drvo – mlade Vilovnjake koji su postali zreli muškarci i žene u prethodnoj godini, napustivši dečastvo i devojaštvo. U samu zoru nove godine, oni se okupljaju kako bi prošli ispod grana drveta, a svaki bi načas zastao kako bi saznao da li je primljen. Oni koje drvo dotakne po ramenu postajali bi novi Izabrani i služili dok ne istekne jedna godina. Loren je još uvek mogao živo da se seti onog pomešanog osećanja ushićenja i ponosa koje je osetio u trenutku kada se tanana grana povila kako bi ga dodirnula, i mogao je i danas jasno čuti kako izgovara njegovo ime.

Sećao se, isto tako, kako su svi bili preneraženi kada je Amberli prozvana...

„To je samo najobičnija priča za plašljivu dečicu“, Džejs je govorio. „Prava uloga koju Elkris ima jeste da služi kao podsetnik vilovnjačkom narodu da su i oni, poput nje, uspeli da prežive uprkos svim promenama koje su se dogodile u istoriji Četiri Zemlje. Ona je simbol snage našeg naroda, Lorene – ništa više.“

Dade znak svima da nastave šetnju po Vrtovima i okrenu se. Loren se vratio svojim mislima. Uznemirilo ga je to što stariji Vilovnjak tako nemarno shvata legendu o drvetu. Naravno, Džejs je bio iz grada, a Loren

je još ranije primetio da ljudi iz Arborlona izgleda manje ozbiljno shvaćaju stara verovanja, za razliku od ljudi koji žive u zaseocima na severu, iz kakvog je on poticao. Ali legenda o Elkris i o Zidu koji preti ipak nije bila samo priča – ona je bila kamen temeljac svega što je bilo istinski vilovnjačko, simbol najvažnijeg događaja u istoriji njihovog naroda.

Sve se zbilo veoma davno, pre nego što je novi svet uopšte bio rođen. Vođena je velika bitka između dobra i zla – bitka koju su Vilovnjaci na kraju dobili tako što su stvorili drvo Elkris i Zid koji preti, proteravši tako zle Demone u večitu tamu. I sve dok Elkris bude dobro, zlo će biti zaključano izvan zemlje.

Sve dok Elkris bude dobro...

Nesigurno je klimnuo glavom. Možda su uveli listovi bili samo vešta iluzija njegove mašte. Ili čak varljiva igra svetlosti. Ali ako to nije obmana, jednostavno će morati da pronađu lek. Za sve uvek postoji lek.

Koji trenutak kasnije stajao je sa ostalima ispred drveta. Kolebljivo podigao je pogled, a zatim uzdahnuo sa olakšanjem. Činilo se da Elkris stoji nepromenjena. Savršeno oblikovano, njeno srebrnkastobelo stablo izvijalo se prema nebu u simetrično raspoređenoj kopreni šiljatih grana koje su bile prekrivene širokim listovima sa pet uglova, jarke krvavocrvene boje. U samom podnožju, pruge zelene mahovine rastle su poput vezenog pokrivača preko useka i pukotina glatke površine kore drveta, poput smaragdних reka koje se blago spuštaju niz obronke zelene planine. Nije bilo velikih rasepa koji bi kvarili glatke linije debila, niti napuklih ili pokidanih grana. Tako je lepa, pomislio je. Pogledao je ponovo, ali nije mogao da vidi nikakve znakove podmukle bolesti koje se plašio.

Ostali su otišli da prikupe alat koji su koristili kako bi nahranili i uređili drvo, i uopšte održavali Vrtove besprekorno lepim. Ali Džejs pozva Lorena u stranu. „Da li bi želeo da je pozdraviš danas, Lorene?“, upita.

Loren se zahvalio mucajući. Džejs mu je sada prepuštao svoj red za najposebniju od dužnosti, očigledno pokušavajući da ga oraspoloži.

Zakoračio je napred pod prostranom krošnjom kako bi spustio ruke na glatku površinu stabla, dok su se ostali okupili nekoliko koraka iza i počeli da recituju jutarnji pozdrav. Pogledao je gore u krošnju pun očekivanja i, lutajući pogledom, tražio prvi zračak blistave sunčeve svetlosti koji će pasti na savršeno izvajane oblike drveta.

Zatim je iznenada ustuknuo. Tačno iznad njega lišće je potamnelo od uvelih mrlja. Srce počeo snažno da mu tuče u grudima. Takvih mrlja bilo

je i na drugim mestima, rasutih svuda po drvetu. Ovo nije bila bezazlena igra svetlosti i senke. Ovo je bilo stvarno.

Izbeumljeno, rukom je dozvao Džejsa, a zatim dao znak i ostalima da se približe. Kao što je bilo uobičajeno u ovakvim prilikama, niko nije progovarao, ali Džejs je jedva uspevao da dođe do vazduha kada je video kolika je šteta već učinjena. Polako su obilazili oko drveta, otkrivajući mr-lje posvuda – neke jedva da su se mogle uočiti, ali na nekim listovima već toliko potamnele da se činilo kao da su izgubili svoju krvavocrvenu boju.

Bez obzira što je maločas onako govorio o svojim uverenjima koja su se ticala drveta, Džejs je sada bio snažno uzdrman, a na licu mu se jasno odslikavao užas kada se vratio da se šapatom posavetuje sa ostalima. Loren krete da im se pridruži, ali Džejs hitro odmahnu glavom i dade mu znak da pogleda sam vrh drveta, tamo gde je svetlost nadolazeće zore skoro dopirala do najviših grana.

Loren je dobro poznao svoju dužnost i okrenuo se ponovo prema drvetu. Šta god treba da se desi, Izabrani i danas mora pozdraviti Elkris, kao što su je svečano pozdravljali svakoga dana od samog početka njihovog poretka.

Pažljivo je prislonio ruke na blistavu koru srebrne boje, a reči podržava stajale su mu navrh jezika kada se tanka grana polako spustila sa drvnog drveta i dodirнула ga po ramenu.

Lorene!

Mladi Vilovnjak poskoči na pomen svog imena. Ali niko nije govorio. Zvuk je bio u njegovoj glavi, glas koji je bio samo malo jasniji od slike njegovog sopstvenog lika.

Bila je to Elkris!

Zadržao je dah, izvio glavu i nakratko bacio pogled na granu koja je bila oslonjena na njegovo rame pre nego što se brzo vratila natrag u krošnju. Osetio je kako ga preplavljuje zbunjenost. Samo jednom pre toga ona mu se obratila – onog dana kada je bio izabran. Izgovorila je njegovo ime tada; izgovorila je sva njihova imena. To je bio prvi i poslednji put. Nikada se nije obratila bilo kome od njih nakon toga. Nikada – osim onda Amberli, naravno, ali Amberli sada više nije bila jedna od njih.

Pogledao je hitro u ostale. Netremice su ga posmatrali, radoznali da saznaju zašto je zastao sa pozdravom. Zatim grana koja mu je dotakla rame kliznu nadole i blago se obmota oko njega, dok se on nehotice trže od njenog dodira.

Lorene! Pozovi Izabrane da mi dođu!

Slike se naglo pojavile i odmah nestadoše. Oklevajući, Loren pozva rukom svoje drugare. Približili su se; pitanja su se množila na njihovim usnama dok su piljili gore u drvo sa srebrnastom krošnjom. Grane se spustiše kako bi zagrlile svakog posebno, a Elkrisin glas blago je šaputao reči-slike.

Poslušajte šta imam da vam kažem. Zapamtite dobro šta ću vam reći. Nemojte me izneveriti.

Nema strava protrese im tela, a Vrtove života pokri duboka, šuplja tišina, kao da su na čitavom svetu samo oni bili živi. Slike im ispuniše misli, prizori koji su leteli brzo jedan za drugim u neprekinutom nizu. Među njima, bilo je i užasavajućih slika. Da su bili u stanju, Izabrani bi se sasvim sigurno okrenuli i otišli, da pobegnu i sakriju se dok noćna mora koja ih je zaposela ne prođe i ne bude zaboravljena. Ali čudesno drvo držalo ih je čvrsto, a slike su nastavljale da se nižu, ledena strava da raste, sve dok nisu osetili da ne mogu više podneti.

Tada je konačno sve prestalo, a Elkris opet postala tiha, njene grane podigle se sa njihovih ramena i sada se protezale i širile kako bi uhvatile meku toplinu jutarnjeg sunca.

Loren je stajao kao skamenjen, vrele suze tekle su mu niz obraze. Skrhani, šest Izabranih zgledali su jedni druge, a u mislima svakog bolna istina oštro je odzvanjala bez zvuka.

Legenda nije bila samo legenda. Legenda je sada postala stvarnost. Zlo je zaista ležalo bačeno u tamnicu negde iza Zida koji preti, koji je čuvala Elkris. Samo je ona mogla da zaštiti vilovnjački narod.

A sada je umirala.

2

Daleko na zapadnim prostranstvima Arborlona, iza Brejklajna, nešto se silno komešalo u vazduhu. Pojavilo se i bilo tamnije od crnog mraka u ranu zoru, previjalo se, podizalo i spuštalo, nošeno silinom nekog udara koji ga je izgleda pogodio. Na trenutak, čelični veo crnila ostao je miran. Zatim se razdelio u širokom rascepu, rasprsnuvši se u bezbroj prskotina, prolomila se sva snaga zatočena u njemu. Urlici i radosno vriskanje rasuli su se i odzvanjali šireći se u krugovima sve dalje od nedokučivog crnila koje je čamilo iza, dok je na desetine kandžastih ruku kidalo i cepalo u ovom iznenadnom prodoru, napregnuto se istežući prema svetlosti. Tada je svuda unaokolo u snažnim naletima eksplodirala jarka, crvena svetlost, a ruke su uzmicale, iskrivljene i spaljene.

Dagda Mor iskrsnu iz mraka, šišteći od besa. Oko njegove Palice moći podizao se gusti oblak usijane pare dok je grubo sklanjao ispred sebe one nestrpljive i odvažno koračao kroz novonastali otvor. Trenutak kasnije pojavili su se mračni oblici Kosača i Podmečeta koji su ga pratili. Ostala mračna tela gurala su se u očajanju, ali ivice pukotine brzo su se ponovo spojile, zatvarajući tako večno crnilo i sve stvari koje su živile u njemu. Koji trenutak kasnije, otvor je u potpunosti iščezao i neobični trio ostao je sam.

Dagda Mor oprezno se osvrtao oko sebe. Stajali su u tamnoj senci Brejklajna, a zora, koja je već unela nemir među Izabrane, sada je bila malo jača od blede svetlosti na istočnom nebu iznad čudovišnog stenovitog zida planina. Veličanstveni, izuzetno visoki vrhovi oštro su se pružali u nebo, izlivajući stubove tame daleko, sve do pustoši Ledenih ravnica. Same ravnice prostirale su se zapadno od linije krševitih prevoja planina utapajući

se u prazninu – bila je to tvrda, jalova pustara u kojoj se dužina života merila u minutima i satima. Ništa se nije pomeralo na njenoj površini. Nijedan zvuk nije prekinuo muklu tišinu jutarnjeg vazduha.

Dagda Mor se osmehnuo, a oštri, zakrivljeni zubi zacaklali su mu se u čeljustima. Njegov dolazak prošao je neopaženo. Nakon svih ovih dugih godina konačno je bio slobodan. Još jednom slobodno je koraćao među onima koji su ga zatvorili.

Sa određene udaljenosti možda je i mogao nekako proći kao jedan od njih. U suštini, njegova pojava podsećala je unekoliko na ljudsku. Hodao je uspravno na dve noge, ruke su mu bile samo malo duže od onih kakve su imali ljudi. Držanje mu je bilo pognuto, sputavali su ga pokreti neobično povijenog tela – ali zbog tamnog plašta koji je imao na sebi bilo je teško reći šta je bilo razlog tome. Samo kada bi mu se neko približio mogao bi jasno da vidi veliku grbu koja je oštro krivudala duž njegove koščate kičme i razdvajala se široko na ramenima. Ili one pramenove zelenkaste kose koji su štrčali sa svih delova njegovog tela poput busena dugačke, britke trave. Ili krljušt koja mu je prekrivala podlaktice i listove na nogama. Ili ruke i stopala koje su se završavale opasnim kandžama. Ili životinjsku njušku koja je neznatno podsećala na mačju i predstavljala njegovo lice. Ili oči, crne i svetlucave, naizgled smirene na glatkoj površini, poput dva identična duboka tamna jezerceta koja kriju u sebi nešto zlo i rušilačko.

Kada bi čovek jednom to video, više se ne bi mogao dvoumiti ko je zaista Dagda Mor. Ono što bi otkrio tamo nije bilo čovek, to je bio Demon.

Demon pun osvetoljubive mržnje. Mrzeo je takvom snagom da se to već graničilo sa raspomamljenim ludilom. Stotine godina utamničenosti unutar mračnog crnila, vekovi koji su ga zadržavali iza Zida koji preti, podarili su njegovoj mržnji više nego dovoljno vremena da bolesno gnoji i raste. Sada ga je to osećanje prožimalo u potpunosti. Bilo mu je sve. Davalo mu moć, moć koju će upotrebiti da nemilosrdno zgnječi stvorenja koja su mu nanela toliko patnje i bola. Vilovnjake! Sve do jednoga! Ali čak ni to neće biti ni približno dovoljno da ga zadovolji sada – ne sada, ne nakon sto je vekovima bio zatvoren u tmini i odvojen od ovog sveta koji je nekada bio njegov – zatvoren u tamnom predvorju samog pakla, nedokučivom prostoru bez oblika i bez osećaja, beskrajnog mraka i trome i bedne stagnacije. Ne, uništenje Vilovnjaka neće biti dovoljno da stavi lekoviti melem na bolna poniženja koja je pretrpeo. I ostali moraju biti istrebljeni. Ljudi, Patuljci, Trolovi i Gnomi – svi oni koji su činili deo

čovečanstva kojeg se on toliko gnušao, predstavljali rase ljudskog roda koje su živele na njegovoj zemlji a držale je za svoju sopstvenu.

Doći će vreme da se osveti, razmišljao je zlobno. Kao što je došla i njegova sloboda. Mogao je to jasno da oseti. Čekao je vekovima, zakucan iza Zida koji preti, iskušavao sopstvenu snagu, tražio sopstvene slabosti – sve vreme svestan da će jednog dana Zid morati da propadne. A sada, taj dan konačno je došao. Elkris je umirala. O, slatkih li reči! Želeo je na sav glas da ih izvikuje! Umirala je! Umirala je i nije više bila kadra da sačuva Zid koji preti!

Palica moći zaiskrila je crvenkastim sjajem u njegovim rukama, dok je mržnja prožimala čitavo njegovo telo. Zemlja se ugljenisala i pretvorila u suvi pepeo pod lakim dodirrom vrha tog moćnog štapa. Uz veliki napor uspeo je da se obuzda i Palica ponovo postade hladna.

Neko vreme će, naravno, Zid koji preti još uvek čvrsto izdržavati napade. Potpuna erozija ne može se desiti preko noći, niti je to sasvim moguće za nekoliko nedelja. Čak i ovako mali proboj koji je uspeo da izvede zahtevao je neizmernu snagu. Ali Dagda Mor posedovao je tu ogromnu snagu, posedovao je više snage nego bilo ko od onih koji su još uvek bili zarobljeni iza Zida koji preti. Bio je glavni među njima; njegova reč bespogovorno je vladala. Malo njih prkosilo je toj reči tokom dugih godina progonstva, zaista mali broj. Sve takve surovo je smoždio. Bili su preteći primeri drugima koji su pomišljali da se drznu i pobune. Sada su ga svi slepo slušali. Plašili su se. Ali isto tako delili su mržnju zbog onoga što su im uradili. Ta mržnja ih je dovela do frenetične potrebe da se osvete i, kada se konačno budu ponovo oslobodili, trebaće mnogo, mnogo vremena da ta demonska potreba bude zadovoljena.

Ali moraće da sačekaju. Zasada, moraće da budu strpljivi. Čekanje neće trajati dugo. Zid koji preti sa svakim danom slabi sve više, raspada se kako Elkris lagano propada. Samo jedna stvar može sprečiti sve – preporod.

Dagda Mor klimnu sa odobravanjem sam sebi. Dobro je poznao istoriju Elkris. Zar nije bio prisutan kada je ona prvi put ugledala život, kada je njegovu braću i njega samog odvojila od slobodnog sveta svetlosti i zatvorila ih u mračnu tamnicu? Zar nije video prirodu čarolije koja ga je porazila – čarolije koja je bila toliko moćna da je mogla da prevaziđe čak i samu smrt? Znao je i to da im ova dragocena sloboda još uvek može biti oduzeta. Kada bi jedan od Izabranih imao dozvolu da odnese seme drveta do izvora njegove sopstvene moći, Elkris bi mogla ponovo da se

rodi, a Preteći ponovo da se prizove. Bio je svestan toga, i to saznanje bilo je razlog što se sada nalazio ovde. Bio je potpuno uveren da može probiti zid Pretećeg. Međutim, to je nosilo sa sobom preopasan rizik, potrošio bi toliko snage samo na jedan pokušaj, koji bi ga, u slučaju da ne uspe u svojoj nameri, ostavio gadno oslabljenog. Nekolicina Demona iza zida bila je skoro isto toliko moćna kao i on; znao je da bi rado iskoristili svaku priliku da ga unište. Ali rizik je bio neophodan. Vilovnjaci još uvek nisu bili svesni kolika je opasnost koja im je preti. Još uvek, verovali su da su bezbedni. Nisu ni pomišljali da bilo ko izvan granica Zida koji preti poseduje dovoljno snage da provali neprobojni zid. Otkriće svoju grešku suviše kasno. Do tada, on će se pobrinuti da Elkris više nikada ne bude rođena, a time i da se Zid koji preti više nikada ne vrati.

To je bio razlog što je poveo još dva Demona.

Sada se osvrnu da ih potraži pogledom. Pronađe odmah Podmečeta, na čijem telu su boje i oblici prolazili kroz temeljan preobražaj dok je pokušavao da se pretvori u život koji je zatekao ovde – na nebu, to su bili grabljivi jastreb i mali gavran; na zemlji, mrmot i zmija, pa insekt sa više pari nogu i štipavim kleštima, zatim bi pronašao nešto novo u šta bi se pretvorio, i to bi radio brzinom koju je jedva i oko moglo da prati. Mogao je da bude šta god poželi. Zatvoren u hladnoj tmmini samo sa svojom braćom čije oblike bi mogao da uzima, bio je lišen prilike da u potpunosti upotrebi sve svoje moći. Tamo, praktično je traćio vreme. Ali ovde, u ovom svetu, mogućnosti su za njega bile beskrajne. Sve stvari, bile ljudske ili životinjske, bile riba ili živina, bez obzira na veličinu, oblik, boju ili sposobnosti – mogao je da postane bilo ko od njih. Mogao je čistim savršenstvom da se prilagodi njihovim karakteristikama. Čak ni Dagda Mor nije bio siguran kakav je njegov pravi izgled; tom stvorenju toliko je dobro išlo pretvaranje u druge oblike života da je provodio bukvalno sve svoje vreme tako što je bio neko drugi ili nešto drugačije od onoga kako je u biti izgledao.

To je bio izvanredan dar, ali zaposelo ga je biće čija je sposobnost da bude zla bila skoro istovetna zlobi Dagde Mora. Podmeče je, isto tako, bio izdanak Demona. Bio je surovo sebičan i pun mržnje. Uživao je i naslađivao se u svojoj dvoličnosti; uživao je u tome da povređuje druge. Bio je drevni neprijatelj vilovnjačkog naroda i njihovih saveznika, mrzeo ih je zbog njihove pobožne zabrinutosti zbog blagostanja manjih oblika života koji su naseljavali svet. Manja stvorenja nisu ništa značila Podmečetu. Bila

su slabija, ranjiva; bilo im je suđeno da ih iskoriste snažnija bića – bića kao što je bio on. Vilovnjaci nisu bili ništa bolji od tih stvorenja koja su težili da zaštite. I jedni i drugi ili nisu mogli ili nisu hteli da obmanjuju, kao što je on to radio. Svi su bili zarobljeni time što su bili; nisu mogli da budu ništa drugo. On je pak mogao da bude šta god poželi. Sve ih je s gnušanjem prezirao. Podmeče nije imao prijatelja. Nije želeo nijednog. Nijednog osim Dagde Mora, zato što je Dagda Mor posedovao jedinu stvar koju je umeo da poštuje – moć koja je bila veća nego njegova. Zbog toga je morao da ga ceni i jedino zbog toga Podmeče je došao da mu služi.

Dagdi Moru bio je potreban koji tren više da pronade Kosača. Konačno ga ugleda na manje od deset stopa razdaljine, savršeno nepomičnog, samo malo jačeg od tamne senke na bleđoj svetlosti u ranu zoru, još jednog tračka noći koja je bleдела, teško povijena prema beskrajnom sivilu ravnica. Pokriven od glave do pete odorom boje ugašenog pepela, Kosač skoro da je bio nevidljiv, njegovo lice bilo je pažljivo skriveno u senci široke kapuljače. Niko nikada nije pogledao u to lice više od jedanput. Kosač je samo svojim žrtvama dozvoljavao da mu vide lik, a sve njegove žrtve bile su mrtve.

Ako je za Podmečeta moglo da se kaže da je opasan, onda je Kosač to bio deset puta više. Kosač je bio krvožedni ubica. Ubijanje je bilo jedina svrha njegovog postojanja. Bio je masivno stvorenje, snažnih mišića, visok skoro sedam stopa kada bi se sasvim uspravio. Iako je njegova visina bila varljiva, bez ikakve sumnje bio je težak. I pored toga, kretao se s lakoćom i gracioznošću najboljeg lovca među Vilovnjacima – uglađenih, gipkih pokreta, tečno, okretno i bešumno. Jednom kada bi započeo lov, nikada ne bi odustajao. Niko i ništa od njega nije nikada pobešlo. Čak je i sam Dagda Mor bio oprezan kada se radilo o Kosaču, iako Kosač nije imao njegovu moć. Bio je oprezan zato što mu se Kosač priklonio i služio mu samo iz nekog svog ličnog hira, a ne zato što ga se plašio ili ga poštovao kao svi ostali. Kosač se ničega nije plašio. Bio je monstruozno čudovište koje nimalo nije marilo za život, čak ni za sopstveni. On čak nije ubijao zato što je uživao u ubijanju, mada se, istini za volju, ipak naslađivao time. Ubijao je prvenstveno zato što je to bio njegov urođeni instinkt. Ubijao je zato što je čvrsto verovao da je ubijanje neophodno. Ponekad, unutar mraka Zida koji preti, zatvoren daleko od bilo kakvog oblika života osim svoje sabraće, bio je skoro neukrotiv. Dagda Mor bio je stoga primoran da mu dopusti da ubija neke niže oblike Demona, i obećanjima ga držao

pod kontrolom. Jednom kada se budu oslobodili i prešli kroza Zid koji preti – a jednog dana zaista će biti slobodni – pred Kosačem će tada biti čitav svet raznolikih stvorenja koja lako mogu postati njegov plen. Dokle god to bude želeo, moći će neumoljivo da ih progoni. Na kraju, moći će sve da ih pobije.

Podmeće i Kosač. Dagda Mor napravio je dobar izbor. Jedan će biti njegove oči, a drugi njegove ruke, oči i ruke koje će zaći duboko u srce vilovnjačkog naroda i zauvek uništiti jedinu priliku da Elkris bude ponovo rođena.

Baci oštar pogled prema istoku gde se vatreni obod izlazećeg sunca brzo podizao iznad vrha Brejklajna. Bilo je vreme da se krene. Do večeras moraju stići u Arborlon. I ovo je, takođe, sve pažljivo bilo isplanirao. Vreme je za njega bilo od neprocenjive vrednosti; mogao je malo da ga protraći, ako očekuje da uhvati Vilovnjake dok još spavaju. Oni ne smeju saznati za njegovo prisustvo dok ne bude suviše kasno da bilo šta preduzmu u vezi s tim.

Pošto je dao kratak znak svojim pratiocima, Dagda Mor se okrenu i duboko se prikloni u zaklon Brejklajna. Njegove crne oči besno su sevale od zadovoljstva kada je u mislima okusio ukus uspeha koji će postići večeras. Nakon ove noći, Vilovnjaci će biti osuđeni na propast. Nakon ove noći, biće primorani da gledaju svoju voljenu Elkris kako tužno propada bez i najmanje nade da će se iskra života u njoj ponovo roditi.

Da, tako će biti. Zato što će, nakon ove noći, svi Izabrani biti mrtvi.

Nekoliko stotina jardi od venaca planina, sakriven duboko u njihovoj tamnoj senci, Dagda Mor je zastao. Obema rukama stegnu Palicu moći, podiže je uspravno ispred sebe, a jedan kraj zari čvrsto u suhu zemlju izbrazdanu pukotinama. Polako spusti glavu, dok je rukama stezao Palicu. Nekoliko dugih trenutaka nije se pomerio. Iza njega, ona dvojica radoznalo su posmatrala; njihove tamne prilike bile su duboko pogrbljene, a njihove oči plamene iskrice žute svetlosti.

Izenada, Palica moći zasvetluca: slaba crvenkasta boja ocrtavala je siluetu glomaznog lika Demona u mraku. Trenutak kasnije sjaj se oštro pojačao i počeo snažno da pulsira. To pulsiranje pređe sa Palice na ruke Dagde Mora, pretvarajući zelenkastu kožu u krvavi odblesak. Demon uspravi glavu, a iz Palice ka nebeskom svodu suknu vatra u tankom, blistavom

luku koji je poleteo u zoru poput nekog preplašenog živog bića. Nestade u sekundi. Sjaj koji je goreo u Palici moći zatreperi još jednom i uminu.

Dagda Mor povuče se korak unazad, spuštajući Palicu. Zemlja oko njega bila je spaljena i garava, a vlažan vazduh mirisao je na pepeo koji je još uvek tinjao. Čitavim prostranstvom ravnica koje su ih okruživale, zavlada mrtvačka tišina. Demon se spusti i sede. Neprozirne oči zadovoljno su mu treptale. Nije se ponovo pomerio, niti to učiniše ona dva stvora pored njega. Zajedno su čekali – pola sata, sat, dva. Mirno su čekali.

I konačno, niz ogromnu pustoš Severne Zemlje, sjurila se monstruozna, krilata noćna mora koju je Demon prizvao da ih prenese na istok, ka Arborlonu.

„Sada ćemo videti“, prošaputa Dagda Mor.

Sunce jedva da je prešlo horizont kada je Ander Elesedil prešao preko praga glavnih vrata male kuće u kojoj je živio i pošao napred hodnikom prema gvozdenim vratnicama koje su oivičavale kraljevsko imanje ispred palate. Kao drugi sin vilovnjačkog kralja Eventina, mogao je da poseduje odaje u kraljevskim četvrtima; ali pre mnogo godina preselio se zajedno sa svojim knjigama u sadašnje prebivalište i tako dobio dragocenu privatnost koja bi mu svakako nedostajala unutar samog dvora. Ili je bar tada tako mislio. Sada već nije bio toliko uveren u to; budući da je njegov stariji brat Arion dobijao svu očevu pažnju, Ander bi verovatno isto tako potpuno neometano živio gde god izabrao da stanuje.

Udahnuo je kroz nos čist i topao ranojutarnji vazduh i osmehnuo se. Sjajan dan za jahanje. I njemu i njegovom konju prijalo bi malo vežbe.

Sa četrdeset godina, više nije bio mladić. Njegovo mršavo vilovnjačko lice bilo je uokvireno sitnim očima u uglovima i brazdom oštro zakrivljenih obrva; ali korak mu je bio brz i lak, lice skoro dečjačko kada se smejao – mada je to, istini za volju, retko činio ovih dana.

Kada se približio vratnicama, primeti da se Vent, stari čuvar imanja, već bacio na posao i prekopavao malom motikom šarene leje sa cvećem, sitnim telom nagnutim nad poslom. Začuvši Andera da se približava, Vent se polako uspravi, stavivši ruku na leđa.

„Dobar dan, prinče. Divan dan, zar ne?“

Ander klimnu glavom. „Sjajan, Vente. I dalje te muče ta leđa?“

„Sada kao i nekad.“ Starac se pažljivo počesa po glavi. „Stižu me godine, rekao bih. Ali opet, i takav mogu da radim bolje od onih mladih koje mi šalju u spomoć.“

Ander još jednom klimnu glavom, svestan da je starčevo razmetanje jednostavna istina. Vent je trebalo da ode u penziju još pre mnogo godina, ali tvrdoglavo je odbijao da se odrekne svojih dužnosti.

Dok se Ander putem približavao glavnim vratnicama, stražari koji su bili na dužnosti mahnuše glavom u znak pozdrava, i on im uzvрати pozdrav. Čuvari i on još odavno su se dogovorili da izostave one svečane formalnosti. Arion, kao prestolonaslednik, mogao je insistirati da se prema njemu ponašaju sa više poštovanja, ali Anderov položaj i očekivanja bili su nešto skromniji.

Pratio je liniju puta koja je okrenula ulevo oko nekoliko ukrasnih grmova, vijugajući prema štalama. Zatim grmljavina kopita i jedan krik prekinuše tišinu jutra. Ander skoči u stranu kada je Arionov sivi ždrebac pojurio prema njemu i, dok je šljunak prštao pod njegovim kopitima, iznenada se zaustavi i prope na zadnjim nogama.

Pre nego što se konj potpuno smirio, Arion se pojavi i ugleda brata. I dok je Ander bio oniži i tamnopus, Arion je bio visok i svetle puti, i bilo je prosto neverovatno koliko je podsećao na oca u tim godinama. To, zajedno sa činjenicom da je bio i izvanredan atleta i vešt sa oružjem, lovac i jahač, učinilo je neizbežnim da postane Eventinov ponos i sreća. Pored toga, Arion je posedovao snažnu harizmu – harizmu čiji je nedostatak Ander oduvek osećao u sebi.

„Gde si krenuo, mali moj brate?“, upita Arion. Kao i obično, kada je govorio sa mlađim princem, u njegovom glasu osećao se blagi prizvuk poruge i slatkog prezira.

„Da sam na tvom mestu, ne bih uznemiravao oca. On i ja ostali smo budni do kasno u noć i radili na jednoj izuzetno hitnoj stvari koja se tiče države. Još uvek je spavao kada sam maločas svratio do njegovih odaja.“

„Krenuo sam do konjušnica“, Ander tiho odgovori. „Nisam imao nameru nikoga da *uznemiravam*.“

Arion se isceri, a zatim se okrenu natrag prema konju, osloni se rukama na sedlo i lako uskoči u njega, ne obazirući se na uzengije. Osvrnu se i pogleda dole u brata. „Pa, ja sam krenuo u Sarandon na nekoliko dana. Narod u farmerskim zajednicama uskomešao se – sve zbog neke stare bajke o tome kako će nas sve stići strašna sudbina. Sve je to gomila gluposti, ali moram da odem i smirim situaciju. Nemoj mnogo da se nadaš. Vратиću se pre nego što otac krene za Kersalt.“ Opet se nasmeja. „U međuvremenu, mali moj brate, ti vodi računa o svemu, hoćeš li?“

Uzjahao je konja, zabacio uzde i krenuo u trku, pa projurio na konju kroz kapiju i otisnuo se na put. Ander blago opsova u sebi i okrete se natrag. Više nije bio raspoložen da ide na jahanje.

Trebalo da on bude taj koji prati kralja u državničkoj misiji u Kershaltu. Jačanje veza između Trolova i Vilovnjaka bilo je od velike važnosti. I mada su svi pripremni radovi bili već postavljeni, ta stvar će ipak još uvek zahtevati diplomatiju i pažljivo pregovaranje. Arion je bio previše nestrpljiv i nesmotren, sa nedovoljno osećaja za potrebe i ideje drugih. Ander možda nije imao fizičke sposobnosti kao njegov brat – iako je bio sasvim dovoljno sposoban – možda, isto tako, nije imao onaj urođeni Arionov talenat za zapovedništvo. Ali posedovao je dar za temeljno, promišljeno rasuđivanje i smireno strpljenje neophodno u diplomatskim odnosima. U nekoliko prilika kada je bio pozvan da obavi svoju dužnost, on je pokazao takve sposobnosti.

Sleže ramenima. Kako god, nije bilo svrhe da se više zadržava na toj temi sada. Već se bio obratio Eventinu sa molbom da on ide na taj put, ali bio je odbijen u Arionovu korist. Arion će jednog dana postati kralj; on treba da vežba tu veštinu upravljanja državom koja mu je bila potrebna, dok je Eventin još bio živ i dok je mogao da ga usmerava. I možda je to stvarno imalo smisla, priznao je Ander u sebi.

Nekada, Arion i bili su bliski. To je bilo dok je Ejn bio živ – Ejn, najmlađi od Elesedilovih sinova. Ali Ejn je bio ubijen u nesreći u lovu pre jedanaest godina, i posle toga ta bratska srodnička veza više im nije bila dovoljna. Amberli, Ejnova mlađa kći, obratila se Anderu za pomoć, a ne Arionu, i bezrazložna ljubomora starijeg brata uskoro se ispoljila kao otvoreno nepoštovanje. A kada se Amberli odrekla svog položaja jedne od Izabranih, Arion je za to okrivio brata i njegov loš uticaj, a prezir je prerastao u loše zamaskirano neprijateljstvo. Sada je Ander počeo da sumnja kako su misli njihovog oca zatrovane protiv njega. Ali nije mogao ništa da učini u vezi sa tim.

Još uvek duboko zamišljen, prolazio je kroz vratnice i spuštao se stazom prema svojoj kući, kada ga uzvik vrati u stvarnost.

„Milostivi gospodaru prinče, sačekajte!“

Ander je iznenađeno posmatrao prizor – figura obučena u belo trčala je prema njemu i izbezumljeno mahala rukom. To je bio jedan od Izabranih, onaj crvenokosi – Loren, tako se zvaše? Bilo je neobično videti bilo koga od njih izvan Vrtova u ovo doba dana. Sačekao je dok mladi